

IMPORTÀNCIA I REPTES DELS PLANS EDUCATIUS D'ENTORN

► Educar en comunitat i les mesures institucionals per fer realitat aquest propòsit de teixir una xarxa educativa local forta, ambiciosa i enriquidora pot ser una realitat?

Hem sentit moltes vegades de la mà d'agents educatius, formals i no formals, la frase "per a educar a un infant cal tota la tribu". En aquesta frase s'hi reuneixen tres elements que qualsevol organització amb intenció i visió educativa troben essencials pel desenvolupament d'un infant: que l'infant forma part d'un col·lectiu, que hi està estretament lligat i n'és part influenciant i influenciadora, i que educar és una construcció social més complexa que la determinada en unes hores a una aula o una setmana de campaments, que comprèn el procés vital de l'individu.

Aquesta frase, que ens deu agradar tant perquè ens fa recordar que l'educació és això, un procés i no un resultat en què intervé molta gent i en primera instància l'infant en si mateix, se'ns fa del tot paradoxal quan observem la realitat de les nostres comunitats educatives o sense ser tan agosarats, la minsa interacció entre agents educatius d'un entorn local en concret.

Actualment s'estableixen poques estratègies per posar en pràctica el famós proverbi africà a casa nostra. D'entrada, m'agrada pensar que els i les diferents agents educatius/ves, formals i no formals, tenim interès a fer realitat aquesta idea de l'aprenentatge en comunitat. Malament aniríem si algú dels qui formem part d'organitzacions o institucions amb intencionalitat educativa i amb vocació

transformadora ens creguéssim que només l'acció que duem a terme nosaltres, afavoreix a l'infant o jove i n'excluïssim els altres agents educatius com a actors cabdals en el procés educatiu.

Així doncs, què ens impedeix teixir aquesta xarxa entre els diferents actors educatius d'una comunitat? Els esforços dedicats a bastir comunitats educatives a través de mesures com els Plans Educatius d'Entorn eren una bona iniciativa, però de nou, si concebem l'educació com un procés i no com una finalitat, aquestes mesures no poden ser circumscrites a una duració determinada, sigui un mandat electoral o la voluntat d'un color polític. Si realment es creu en el poder catalitzador de la comunitat educativa, cal potenciar el treball en xarxa entre els diferents agents educatius d'un indret en concret, acompanyant el tret de sortida d'aquesta interrelació. Però sobretot cal donar sostenibilitat a un projecte comunitari que mira d'enriquir la mirada dels membres de la tribu per fer més profitós el procés d'aprenentatge dels i les més petits/es i joves. Fer sostenible la xarxa ha de voler dir capacitar a la xarxa perquè aprengui a desenvolupar el seu projecte local autònomament, que es reconegui els seus objectius i els seus resultats i se'n fomenti el coneixement i l'adaptació a altres realitats locals.

Elena González
Presidenta d'Escoltes Catalans

